

Pensament literari

Codi: 100262

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500245 Estudis Anglesos	OT	3	0
2500245 Estudis Anglesos	OT	4	0
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OT	4	2
2504211 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	3	2
2504211 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	4	2
2504212 Estudis Anglesos	OT	3	2
2504212 Estudis Anglesos	OT	4	2
2504235 Ciència, Tecnologia i Humanitats	OT	4	2
2504380 Estudis d'Anglès i Català	OT	0	0
2504380 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2504380 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0
2504386 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	2
2504386 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	2
2504393 Estudis d'Anglès i Francès	OT	0	0
2504393 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2504393 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0
2504394 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	2
2504394 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Gonzalo Ponton Gijon

Correu electrònic: gonzalo.ponton@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

Atès que l'estudiant haurà acreditat, pel fet d'haver aprovat les assignatures de formació bàsica, l'assoliment de les competències necessàries, haurà de ser capaç d'expressar-se amb correcció tant oralment com per escrit. Per això, els errors ortogràfics i d'expressió que pugui cometre suposaran un descens significatiu de la seva puntuació a la qualificació final.

Les activitats, pràctiques i treballs que s'hauran de presentar a l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, sota cap circumstància, el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. La presentació de material no original sense que això s'indiqui adequadament comportarà de manera automàtica la qualificació de suspens (0).

Hom parteix de la suposició que l'estudiant coneix també les normes generals de presentació d'un treball acadèmic.

Seria desitjable -tot i que de cap manera no serà exigible- que l'alumnat tingués un clar interès pels textos teòrics i literaris anteriors a 1900.

Objectius

El curs proposa un recorregut històric i temàtic per les principals idees que han conformat la manera occidental de pensar la literatura, de definir-la, explicar-la i valorar-la, des de la Grècia clàssica fins al positivisme i la crítica impressionista de la segona meitat del segle XIX.

L'assignatura combina la presentació de continguts teòrics (sobre etapes, autors i conceptes) amb la lectura i el comentari dels principals textos de la crítica literària antiga, medieval i moderna fins a finals del segle XIX.

Competències

Estudis Anglesos

- Analitzar les característiques formals, temàtiques, culturals i històriques de les obres de creació literària i de reflexió sobre la literatura de diferents llengües i països.
- Aplicar els diferents instruments d'anàlisi a diferents tipus d'obres literàries.
- Demostrar que es coneixen els fonaments teòrics bàsics dels principals mètodes i corrents de la literatura i la crítica.
- Interpretar i valorar textos literaris i exposar els resultats del procés.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Sintetitzar els fonaments teòrics bàsics de la reflexió sobre el fet literari des de l'antiguitat en les seves diferents formes.

Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística

- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Interpretar els textos literaris des de bases filològiques i comparatives.

- Interpretar, d'acord amb les principals metodologies d'anàlisi, els continguts temàtics i simbòlics dels textos narratius, poètics i dramàtics en funció de les seves estratègies textuais i pragmàtiques.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Llengua i Literatura Espanyoles

- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la literatura hispànica, de la teoria literària, de la llengua espanyola i la lingüística, i avaluar-ne la rellevància acadèmica.
- Fer servir la metodologia i els conceptes de l'anàlisi literària tenint en compte fonts i contextos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis Anglesos

- Dur a terme treballs escrits o presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat en diferents llengües (exceptuant-ne l'anglès).
- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la literatura, de la cultura i de la lingüística i avaluar-ne la rellevància acadèmica.
- Identificar i analitzar els principals corrents, gèneres, obres i autors de la literatura en anglès i comparada.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis d'Anglès i Català

- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma i en equip per assolir els objectius planificats, si escau en contextos multiculturals i interdisciplinaris.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Identificar i interpretar els textos literaris de diferents llengües i analitzar-ne els trets genèrics, formals, temàtics i culturals d'acord amb conceptes i mètodes propis del comparatisme i de la teoria literària.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma i en equip a fi d'assolir els objectius planificats en contextos multiculturals i interdisciplinaris.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Identificar els fonaments del llenguatge humà i els principis, mètodes i resultats de l'anàlisi estructural de les llengües.

- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

Estudis d'Anglès i Francès

- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma i en equip per assolir els objectius planificats, si escau en contextos multiculturals i interdisciplinaris.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Identificar i interpretar els textos literaris de diferents llengües del grau (anglès i francès) i analitzar-ne els trets genèrics, formals, temàtics i culturals d'acord amb conceptes i mètodes propis del comparatisme i de la teoria literària.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma i en equip a fi d'assolir els objectius planificats en contextos multiculturals i interdisciplinaris.
- Dur a terme treballs escrits o presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat en diferents llengües.
- Identificar i interpretar els textos literaris de diferents llengües i analitzar-ne els trets genèrics, formals, temàtics i culturals d'acord amb conceptes i mètodes propis del comparatisme i de la teoria literària.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els textos literaris utilitzant els diferents conceptes i mètodes de la literatura comparada.
2. Analitzar les característiques formals, temàtiques, culturals i històriques de les obres de creació literària i de reflexió sobre la literatura de diferents llengües i països.
3. Argumentar sobre diversos temes i problemes literaris a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats.
4. Argumentar sobre diversos temes i problemes literaris a propòsit d'obres diferents i avaluar-ne els resultats.
5. Buscar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
6. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.

7. Demostrar que es coneixen els fonaments teòrics bàsics dels principals mètodes i corrents de la literatura i la crítica.
8. Emmarcar els textos literaris en els contextos formals i culturals que els corresponen.
9. Emmarcar els textos literaris en els corresponents gèneres.
10. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria.
11. Explicar les característiques bàsiques dels textos literaris comparats.
12. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals als textos formals i científics.
13. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals en els textos formals i científics.
14. Fer servir les eines digitals per a l'obtenció, classificació, interpretació i anàlisi de dades rellevants relacionada amb l'estudi de la teoria literària.
15. Fer servir les eines digitals per a l'obtenció, classificació, interpretació i anàlisi de dades rellevants relacionades amb l'estudi de la teoria literària.
16. Fer servir les fonts tradicionals per recollir, classificar, interpretar i analitzar dades rellevants relacionades amb l'estudi de la teoria literària.
17. Identificar i explicar els fonaments bàsics del procés de comunicació literària en cada un dels gèneres i del procés d'interpretació a partir de preguntes i activitats teòriques i/o pràctiques.
18. Identificar i explicar les característiques bàsiques dels textos literaris i del procés d'interpretació.
19. Identificar les fonts antigues grecollatines en què s'han inspirat artistes i literats de la tradició cultural occidental.
20. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
21. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la seva relació amb les àrees humanes, artístiques i socials.
22. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
23. Presentar treballs escrits o exposicions orals sobre els principals conceptes de la teoria de la literatura.
24. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
25. Resoldre problemes relacionats amb els fonaments teòrics i els conceptes principals de l'estudi de la crítica literària.
26. Resoldre problemes relacionats amb els fonaments teòrics i els conceptes principals de l'estudi de la crítica literària.
27. Resoldre problemes relacionats amb els mètodes d'estudi de diferents literatures.
28. Resoldre problemes relacionats amb la localització històrica dels textos literaris.
29. Resoldre tasques sobre autors, mètodes i corrents de la literatura comparada, relacionant coneixements d'altres disciplines humanes.
30. Resoldre tasques sobre autors, mètodes i corrents de la literatura comparada, relacionant-hi coneixements d'altres disciplines humanes.
31. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
32. Utilitzar les capacitats adquirides amb autonomia.

Continguts

Preliminars: pensar la literatura en el decurs de la història: paradigmes i preguntes

1. Mimesi: la poètica de l'antiguitat clàssica
2. Hermenèutica: teories de la interpretació clàssiques i medievals
3. Antics i moderns: poètiques classicistes dels segles XVI i XVII
4. Gust: judici artístic, el sublim i l'emancipació de l'art al segle XVIII
5. Expressió: el concepte de geni, la poètica romàntica i la subjectivitat moderna

6. Context: el científicisme positivista i la reacció impressionista

Epíleg: la invenció i el crepuscle de la literatura

Metodologia

El plantejament ideal del curs implica un model d'aprenentatge continuat, segons el model de seminari.

L'eix és el comentari a classe, prèvia lectura, dels textos primaris que conformen l'assignatura, textos que interrogarem a partir dels continguts generals de perspectives històriques i teòriques. Parts equivalents d'aquesta tasca es fan a l'aula, presentades i dirigides pel professor, i part de manera autònoma, amb la lectura i reflexió prèvies sobre els textos de cada sessió.

Aquesta dinàmica s'ha de reflectir en la realització de dues proves escrites realitzades a l'aula i un treball escrit de mitjana extensió, per a la planificació dels quals caldrà ser tutoritzat pel/per la professor/a, qui a més serà a disposició de l'alumnat per a qualsevol consulta relativa als textos i conceptes que s'estiguin desenvolupant a cada moment.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i sessions de seminari i/o de pràctiques	52,5	2,1	
Tipus: Supervisades			
Tutories programades i consultes per correu electrònic	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Treball realitzat autònomament (lectura, estudi, realització dels treballs de curs)	82,5	3,3	20, 30, 31

Avaluació

La qualificació depèn de la realització de dos exàmens a l'aula, cadascun sobre aproximadament la meitat del temari (pes: 35% cada examen), i d'un treball de mitjana extensió (8-12 planes) dedicat a algun dels/de les autors/autores, textos o problemes del temari (pes: 30%).

Per accedir a la mitjana final cal obtenir almenys un 4 a totes les proves. La recuperació només permet presentar-se a dues de les tres proves.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

AVALUACIÓ ÚNICA

- Prova escrita a l'aula 1 (primera part del temari): 35%
- Prova escrita a l'aula 2 (segona part del temari): 35%
- Lliurament escrit 1 (assaig de mitjana extensió): 30%

Les tres proves/activitats es realitzaran en un mateix dia, que es farà públic durant la primera setmana del curs/semestre.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament Escrit 1	30	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32
Prova escrita a l'aula 1	35%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32
Prova escrita a l'aula 2	35%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32

Bibliografia

Aquesta llista conté les referències fonamentals per a una panoràmica general sobre la història de la crítica literària des de l'antiguitat fins el 1900. Les bibliografies específiques per a cada tema, corrent o autor es consignaran a mesura que s'abordin.

Abrams, Meyer Howard (1953), *El espejo y la lámpara. Teoría romántica y tradición crítica*, Barral Editores, Barcelona, 1975.

Asensi, Manuel, *Historia de la teoría de la literatura (desde los inicios hasta el siglo XIX)*, Tirant lo Blanch, Valencia, 1998.

Blamires, Harry, *A History of Literary Criticism*, MacMillan, Londres, 1991.

Bobes, Carmen, et al., *Historia de la teoría literaria. I: La antigüedad grecolatina*, Gredos, Madrid, 1995.

---, et al., *Historia de la teoría literaria. II: Transmisores. Edad Media. Poéticas classicistas*, Gredos, Madrid, 1998.

Bozal, Valeriano, *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*, Visor, Madrid, 2000, 2 vols.

Burguera, María Luisa, *Textos clásicos de teoría de la literatura*, Cátedra, Madrid, 2004.

Compagnon, Antoine, *El demonio de la teoría. Literatura y sentido común*, Acantilado, Barcelona, 2015.

Eagleton, Terry., *La función de la crítica*, Paidós, Barcelona, 1999.

Habib, M.A.R., *A History of Literary Criticism. From Plato to the Present*, Blackwell, Oxford, 2007.

Marino, Adrian., *The Biography of the 'Idea of Literature'. From Antiquity to the Baroque*, State University of New York Press, Nueva York, 1996.

Nisbet, Barry, y Claude Rawson (eds.), *The Cambridge History of Literary Criticism*, Cambridge University Press, Cambridge, 1989-, 9 vols.

Pozuelo Yvancos José María (dir.), *Las ideas literarias (1214-2010)*, vol. 8 de José Carlos Mainer (dir.), *Historia de la literatura española*, Crítica, Barcelona, 2011.

Pulido Tirado, Genara, *El pensamiento literario: introducción teórica e histórica*, Universidad de Jaén, Jaén, 1995.

Richter, David H. (ed.), *The Critical Tradition. Classic Texts and Contemporary Trends*, Bedford Books, Boston, 1998.

Rivas Hernández, Ascensión, *De la poética a la teoría de la literatura (una introducción)*, Ediciones Universidad de Salamanca, 2005.

Todorov, Tzvetan, *La literatura en peligro*, Galaxia Gutenberg, Barcelona, 2009.

Viñas, David, *Historia de la crítica literaria*, Ariel, Barcelona, 2002.

Wahnón Bensusan, Susana, *Introducción a la historia de la teorías literarias*, Universidad de Granada, Granada, 1991.

Wellek, René, (1955-1986), *Historia de la crítica moderna (1750-1950)*, Gredos, Madrid, 1959-1988, 6 vols.

---, *Historia literaria. Problemas y conceptos*, Laia, Barcelona, 1983.

Programari